

МАРИЯ ДОМБРОВСКА ПРЕЗ ЕДИН ДЕКЕМВРИЙСКИ ЗДРАЧ

Превод от полски: Ванда Смоховска-Петрова, Алина Петрова-
Василевич, 1983

chitanka.info

През един декемврийски здрач тъгуващите вълни на езерото доплуваха до стъпалата ми и се разпръснаха в пясъка ѝ, плачейки, отминаха в заруменената от залеза далечина.

А сега запалват светлини на брега. Езерото потъва в мъгла, разтапя се в течната синева с оловния облак, пламтят снежните планински върхове.

Но душата ми не разясни тези блясъци и тези планини и разплаканото езеро, тъй както слънцето разяснява стройните вази от алабастр и прави от тях чудо.

Аз мълча, когато хората казват, че са прекрасни планините и езерото и се връщам в града по дългата алея, която обграждат проточилите се към небето прави и тъжни клони на платаните.

Мисля за онази земя, където са огромните, любими полета и сред вдлъбнатините на полетата чифлици, скътани сред градини и паркове. За градината, из която бродят духове, където свирят върбови свирки за сестрата, която убила сестра си, а зад плуга върви селянин и вдига към небето тъжната си глава на патриарх и говори с чучулигите.

Където, боже мой, през горещата лятна вечер се носят жални, монотонни мелодии, като уханието на синчеца и узрелите класове.

В езерцето жабешки хор...

Господарят свири на цигулка в белия си дом...

А в селото мома плаче за своя любим.

Ходехме вечер на далечни разходки сред полята и белите широки шосета, а луната тихичко заставаеше сред звездите на небето и острият августовски въздух ни пронизваше до костите с хлад.

По осребрената земя се сивеят в далечината купи сено и тъжни, тъжни телеграфни стълбове, които се точат в дълга, шумоляща върволица край шосето и се срещат в мрачната далечина.

А после към къщи, по тихия път през селото, а от селските къщи долита сладкото жужене на цигулка и устна хармоника и тихо, бързо, еднообразно ромони обектът в изтощително темпо.

Братчетата ми и аз, и сестрите ми, всички тананикаме познатите мелодии. През огромната порта влизаме в градината, от глъбината на която се задават към нас странни дълги сенки. Върху душите ни ляга

страхът и тихо минаваме страничната алея, от която всяка нощ се задава лукавият на бял кон и обикаля целия чифлик. А това става малко след полунощ и по това време никой не би излязъл от къщи, понеже в градината се случват необясними неща.

У дома пък, зад белите капаци на прозорците, децата се гушат във възглавниците и сънуват чудни сънища. Само в една от стаите понякога се събужда майка ни и дълго, дълго лежи с широко отворени очи, с бледичка ръка върху тъмния юрган — и гледа стените, и слуша как кучето вие под прозореца или се чуват тропот и шумове, като че някой си играе на гоненица около къщата.

Селото е разположено ниско и е влажно. От езерцата, които заобикалят чифлика като венец, се надигат вечер мокри изпарения, от нивите се вдигат мъгли и селото се прикрива като че ли с нежно було.

В черната алея над езерцето си играят децата. Но когато, уморени от врявата, млъкнат за миг, пак ляга върху детските души страхът — тъмните алеи плашат със сенките на дърветата, а пазачът ни разказва:

— Нощем, господата спят, но аз чувам. Из вашата къща такива някакви шумове идат, и врява, и глъчка. В стаята на госпожиците, казвам, нещо мести гардероба. А и в градината нещо се пречка. Ще станат вече две години, откак градинския Янек седи на прага и пази ябълките. И така до полунощ. Седи си, гледа, а изведнъж се показва монах — такъв беличък, ръцете му са сплетени на гърдите и казва: „Бягай, момко“. Стана момчето, премаляло от страх, гледа, а онзи сам, ей така като мъглата, развя се из градината.

Гледаме залетите с бяла лунна светлина пътеки чак там, където са двата ясена, а между тях развалините на стария манастир. Боже мой!

И такива наплашени деца приема домът в уютните си, светли стаи. Защото у нас във всички стаи вечер са запалени лампите. И после пресладкият силует на баща ни, който със свещ в ръка ни завежда горе, в стаята ни, и казва:

— Как може, как може да слушате такива бръщолевения.

Сняг! Сняг, бял, мек, покри земята. Изгрява слънцето и възпламенява прелестната дантела на побелелите клони и светлее

небето, докато не стане толкова светло, толкова прозрачно, че изглежда ще можеш да зърнеш бога, моето дете, там в тези висини. Над селото се разгръща огромната тишина на зимната неделя.

Из бялата градина се трепят, хълцайки, чавките...

... И идат белите, чисти коледни празници. Ухае елхата. Децата говорят с треперещи от възмущение гласове...

Докато не дойде този един-единствен, с нищо несравним здрач, когато чакат първата звездичка, за да запалят свещите на елхата.

А в селото тогава говорят и децата разказват каква елха има в чифлика. Момчетата ходят да коледуват и пеят сред чудесно искрящата нощ.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.